
Notiser

MEDISINSK NYTT

ODA RISKÅ

Email: oda.riska@legeforeningen.no
Tidsskriftet

ODA RISKÅ

Email: oda.riska@legeforeningen.no
Tidsskriftet

ODA RISKÅ

Email: oda.riska@legeforeningen.no
Tidsskriftet

ODA RISKÅ

Email: oda.riska@legeforeningen.no
Tidsskriftet

ODA RISKÅ

Email: oda.riska@legeforeningen.no
Tidsskriftet

ODA RISKÅ

Email: oda.riska@legeforeningen.no
Tidsskriftet

ÅSLAUG HELLAND

Email: ahelland@gmail.com
Tidsskriftet

ERLEND HEM

Email: erlend.hem@medisin.uio.no
Tidsskriftet

Sunn livsstil hindrer myokardinfarkt

Forskere har undersøkt diett og livsstilsfaktorer blant 24 444 kvinner fra de svenske mammografistudiene (Arch Intern Med 2007; 167: 2122 – 7). Av disse opprettholdt 5 % en sunn diett og et moderat alkoholinntak, de var fysisk aktive, røykte ikke og var normalvektige.

Denne kombinasjonen av sunne vaner kan forhindre 77 % av myokardinfarktene blant kvinner, mener forskerne. Kvinnene med sunne vaner hadde 92 % lavere risiko enn kvinner som ikke hadde sunne vaner.

Rotavirusvaksine gir god beskyttelse

To doser av rotavirusvaksinen RIX4414 (Rotarix) gir god beskyttelse mot rotavirusgastroenteritt. Det er konklusjonen i en studie av 4 000 barn fra seks europeiske land som deltok i en fase 3-studie (Lancet 2007; 370: 1757 – 63).

Totalt sett viste vaksinen 90 % effektivitet mot alvorlig rotavirusgastroenteritt, 96 % mot sykehusinnleggelse og 84 % mot rotavirusrelatert medisinsk tilsyn.

Virologisk respons ved hepatitt C-behandling

Effekten av behandling for kronisk hepatitt C blir ofte målt med antall pasienter som oppnår varig virologisk respons.

I en ny studie vises det at varig virologisk respons (fravær av målbar hepatitt C-virus-RNA 24 uker etter avsluttet behandling) er assosiert med bedret klinisk resultat. Særlig gjelder dette unngåelse av leversvikt hos pasienter med kronisk hepatitt C og fibrose (Ann Intern Med 2007; 147: 677 – 84).

Psykisk helse hos Irak-veteraner

Forskere har undersøkt psykisk helse hos soldater fra Irak rett etter hjemreise til USA og seks måneder senere (JAMA 2007; 298: 2141 – 8).

Veteranene rapporterte vesentlig flere psykiske problemer etter seks måneder enn ved hjemkomst. Mange hadde alkoholproblemer, men få var blitt henvist til rusavvenning. Det var også en firedobling i meldte problemer

i familieforhold og mellommenneskelige konflikter etter seks måneder.

Pasientkunnskap forbedrer effekten av lipidterapi

Å diskutere den kalkulerte risikoen for hjerte- og karsykdommer med pasienten selv kan forbedre effektiviteten av lipidterapi. Dette er konklusjonen i en randomisert, kontrollert studie (Arch Intern Med 2007; 167: 2296 – 303).

Pasienter ble randomisert til å få enten vanlig behandling eller stadige oppdateringer om deres risiko i tillegg til vanlig behandling. Pasientene som fikk se risikoprofilen sin, hadde større reduksjoner i kolesterolnivå enn kontrollgruppen, selv om forskjellene var relativt små.

Effekten av migrenemiddel varer lenge

Forebyggende terapi for migrene er ofte anbefalt for kun 6 – 9 måneder, men man har ikke undersøkt hvordan migrenefrekvensen utvikler seg etter avsluttet profylakse.

I en studie av 818 migrenepasienter i 21 land fikk alle pasientene topiramat i 26 uker og ble deretter randomisert til enten topiramat eller placebo i ytterligere 26 uker (Lancet Neurol 2007; 6: 1054 – 62). Antallet migrenedager økte mer i placebogruppen enn i topiramatgruppen, men også i placebogruppen var det færre migrenedager enn før.

Resultatene tyder på at pasienter bør bli behandlet i seks måneder, med mulighet for å fortsette til 12 måneder for noen pasienter.

Malariaparasittens første møte med immunforsvaret

Malaria forårsakes av en parasitt overført ved myggstikk. Man har trodd at det første møtet mellom immunforsvaret og parasitten var i lever, og til tross for at man lenge har forsket på immunologiske prosesser knyttet til malariautvikling, vet man lite om mekanismene bak immunresponsen.

Ny forskning tyder på at lymfeknuter i huden er viktige i denne sammenheng (Nat Med 2007; 13: 1033 – 9). Ved å bruke bestrålte parasitter og musemodeller demonstrerte nylig forskere at parasittens første møte med CD8-positive T-celler skjer i dendrittiske celler i hudens lymfeknuter. Fjerning av disse lymfeknutene reduserer immunresponsen betraktelig. Dette funnet kan utnyttes i vaksineutvikling.

D-vitamin reduserer dødelighet ved kolorektal kreft

D-vitamin reduserer dødeligheten assosiert med kolorektal kreft, men ikke dødeligheten ved andre tumortyper. Det er konklusjonen i en studie med 17 000 mennesker som ble fulgt opp i ca. ti år (J Natl Cancer Inst 2007; 99: 1594 – 602).

Det ble konstatert 536 kreftrelaterte dødsfall. De som hadde en serumkonsentrasjon av D-vitamin > 80 nmol/l ved starten av oppfølgingen, hadde en lavere dødelighet av kolorektal kreft enn dem som hadde konsentrasjoner < 50 nmol/l. Kreftdødelighet uansett tumortype var ikke forbundet med D-vitaminkonsentrasjoner, heller ikke når forskerne undersøkte undergrupper.

Fedme reduserer funksjonsnivå hos eldre

Overvektige eldre i USA har fått redusert mobilitetsevne. Det er konklusjonen i en artikkel der man har sett på data fra to amerikanske landsomfattende tverrsnittsundersøkelser (JAMA 2007; 298: 2020 – 7).

Data ble innsamlet via intervju og måling av kroppsmasseindeks i to faser over en 16-årsperiode – i 1988 – 94 (5 700 personer) og 1999 – 2004 (5 000 personer). Forfatterne sammenliknet data for fysisk funksjonsnivå (f.eks. gangfunksjon) og daglige aktiviteter som å spise og kle på seg (ADL) blant personer med BMI > 30.

Prevalens av nedsatt mobilitetsevne steg fra 37 % til 42 %, og risikoen for nedsatt funksjonsnivå i forhold til normalvektige personer steg med 43 % (OR 1,43). Prevalensen av nedsatt ADL var uendret i perioden, men i forhold til normalvektige personer var risikoen for tap i ADL-nivå dobbelt så stort.

Publisert: 3. januar 2008. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 15. februar 2026.